

10. Sınıf 8. Ünite Haber Metni Ünite Özeti

Haber, bir olay ve bir olgu üzerine edinilen bilgidir. **Haber metni** ise elde edilen bilgilerin gazete, dergi gibi yayın organları ya da televizyon, radyo gibi iletişim araçlarıyla topluma duyurulması amacıyla hazırlanan yazılı metinlere denir.

Haber Metinlerinin Özellikleri	Haber Yazma Süreci
Tarafsızdır.	Bilgi ve belge toplamak
İnandırıcıdır.	Bilgi ve belgeleri sınıflandırmak
İlgi çekicidir.	Sıraya koymak
Merak duygusuna hitap eder.	Yazılacak ve yazılmayacak olanları ayırmak
Bilgi ve belgelere dayanır.	5N1K kuralını habere uygulamak
Günceldir.	
Anlatımı nesneldir.	
Kendi içinde bütünlük taşır.	
Çarpıcı bir başlık taşır.	

5N1K: Haber metni yazma sürecini düzenleyen en önemli tekniklerden biridir. “Ne, Nerede, Ne zaman, Nasıl, Neden (Niçin), Kim” sorularının cevapları haberde yer alır ve böylece okuyucuya önemli bir bilgi sunmuş olur.

Piramit Tekniği: Habere ilişkin ayrıntıların metnin sonuna bırakıldığı tekniktir.

Ters piramit tekniği: Haberin can alıcı noktalarının metnin başında verildiği diğer ayrıntıların önem sırasına göre sıraya konduğu tekniktir.

Temel Habercilik Terimleri	
Ajans	Haber toplama, yayma ve üyelerine dağıtma işiyle uğraşan kuruluş.
Asparagas	Şişirme haber.
Dekroşe	Gazete ve dergilerde yan sütunlara taşan yazı
İktibas	Başka bir kaynaktan elde edilen yazının gazetede olduğu gibi yayımlanması.
Manşet	Gazetelerin ilk sayfasına iri puntolarla konulan başlık.
Muhabir	Basın ve yayın organlarına haber toplayan, bildiren veya yazan kimse.
Sansasyonel	Çarpıcı.
Spot	Haber metninden daha büyük harfli puntolarla dizilen, başlıktan sonra yer alan haber ayrıntısı.
Stop press	En son gelen haber.
Sürmanşet	Gazetelerin birinci sayfasındaki logonun üzerinde kullanılan başlık.
Sütun	Gazete, dergi, kitap vb. yazılı şeylerde sayfanın yukarıdan aşağıya doğru ayrılmış olduğu dar bölümlerden her biri.
Tekzip	Yalanlama.
Tiraj	Baskı sayısı.

Dergi: Siyaset, edebiyat, teknik, ekonomi vb. konuları inceleyen ve belli aralıklarla çıkan süreli yayınlardır. Dergilerde araştırma, inceleme, deneme, gezi yazısı gibi birçok türde metne yer verilir.

Dergi haberleri: Derginin kendi alanı ile ilgili haberler dergilerde yer alır.

Dergi Haberlerinin Özellikleri

Gazete haberlerine göre daha uzundur.

Ayrıntılara daha fazla yer verilir.

Haberle ilgili fotoğraflara, resimlere, belgelere, tablolara yer verilir.

Konu ile ilgili terimlere yer verilir.

Genel Ağ: Bilgisayar ortamında iletişim sağlayan, dünyada ilk defa 1960'lı yıllarda özel laboratuvarlarda kullanılmış olan, bir noktada toplanan bilgilere aynı anda farklı birimlerin kolayca ulaşmasını sağlamak amacıyla oluşturulan sistemdir.

Genel Ağ Gazetelerinin Özellikleri

Habere en hızlı ve ekonomik olarak ulaşmayı sağlar.

Basın çalışanlarına istihdam olanağı sağlar.

Basında yazılı, görsel ve sesli olarak yer alan her türü birleştirir.

Kaynağını yazılı ve görsel basından alır.

Televizyon ve gazetenin tüm yayın ve iletim sistemlerini bütünleştirir.

Sütun ve dizgi sınırından kaynaklanan sorunlar yoktur.

Hareketli görüntüleri, yazıları ve sesleri aynı ortam üzerinden ve aynı anda kullanıcılarına sunar.

Geleneksel habercilikteki hız, yer ve güncellik konusundaki kısıtlayıcılığı taşımaz.

Haberler, her bilgi akışında hızla değişerek güncellenir.

Okurun içerik ve biçime istediği anda düzeltme ve katkılarıyla müdahale edebilmesine imkân sağlar.

Habere ulaşmada zaman ve mekân sınırlarını ortadan kaldırır.

Basılı gazetelerdeki dağıtımın maliyet ve emek boyutu Genel Ağ Gazeteleri'nde yoktur.